

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

VAIDEOTSUS ja ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/162

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor Merit Valgjärv
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	05.03.2018 Tallinn
Vaide esitamise aeg	22.01.2018
Teabevaldaja	Maanteeamet Teelise 4 Tallinn e-post: info@mnt.ee
Vaide esitaja (teabenõudja)	XXX

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 1 ja 2 alusel

otsustan:

- 1) rahuldada vaie.
- 2) teha Maanteeametile ettekirjutus vaadata vaide esitaja 09.01.2018 nõue uuesti läbi ja väljastada teave või keelduda isikuandmete kaitse seaduse § 20 lg 1 sätestatud alusel teabe väljastamisest.
- 3) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Riigiasutus saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

09.01.2018 pöördus xxx Maanteeameti poole teabenõudega, millega soovis tutvuda oma B-kategooria liiklusteooriaeksami tulemustega.

16.01.2018 keeldus teabevaldaja teabe väljastamisest.

22.01.2018 esitas xxx vaide Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Edastan Teile läbivaatamiseks Maanteeameti vastuse minu poolt esitatud teabenõudele, mille eesmärk oli mulle võimaldada tutvumine minu enda B-kategooria liiklusteooriaeksami vastustega.

Sooritasin liiklusteooriaeksami 28.12.2017 Maanteeameti, mille tulemused sain teada samuti 28.12.2017. Kuna eksamitulemused ei olnud minu jaoks positiivsed, siis esitasin samal päeval kohapeal inglise keeles vaide, mida siiski ametlikult menetlusse ei võetud, sest vaie ei olnud eesti keeles.

Seejärel soovisin tutvuda oma eksamitulemustega, et teada saada, mis läks valesti. Selleks saatsin teabenõude 09.01.2018 (manusega kaasas) Maanteeametile, millele tuli vastus 16.01.2018 (manusega kaasas), mis on minu jaoks mitterahuldav.

Tunnen, et sellega on rikutud minu põhiõigust tutvuda oma eksamitulemustega.

Taotlen Andmekaitse Inspeksiooni hinnangut majandus-ja kommunikatsiooniministri määruse õiguspärasusele, mis ei ole minu arvates kooskõlas põhiseadusega ning avaliku teabe seadusega.

Soovin näha minu enda poolt sooritatud B-kategooria liiklusteooriaeksami küsimusi ja vastuseid. Leian, et seda peab Maanteeamet mulle võimaldama, sest mul on õigus tutvuda minu enda eksamitööga.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED

xxx esitas Maanteeametile 28.12.2017 (kiri lisatud manusena) seoses teooriaeksamiga. 3.01.2018 vastas Maanteeamet tema pöördumisele elektronkirja teel ning juhtis tähelepanu, kuidas vormistada korrektset valet, mis vastaks nii haldusmenetluse seaduse § 76 kui ka keeleseaduse § 10 lg 1 sätetatule. Maanteeamet vastas isikule 3.01.2018 talle sobilikus keeles ehk inglise keeles (kiri on lisatud manusena), tänaseni ei ole kodanik Maanteeametile korrektset valet esitanud.

Tegemist oli allkirjastatud pöördumisega (28.12.2017 esitatud pöördumine), seega kontrolliti teooriaeksami vastused programmis üle ning isikul oli teooriaeksamil 10 ebakorrektselt

vastatud küsimust. Positiivselt sooritatud teooriaeksamil võib teha kuni viis viga. Selles kirjas ka kinnitati, et küsimused süsteemis on korrektsed ja arusaadavad, seega mittesooritatud tulemus oli korrektne. Teooriaeksami küsimuste vastuseid on eksamineeritaval võimalik näha koheselt peale teooriaeksamit, seega on isik saanud teavet oma teooriaeksami küsimuste ning vastuste kohta 28.12.2017.

Mootorsõidukijuhi eksamineerimist ja talle juhtimisõiguse andmist reguleerib majandus-ja kommunikatsiooniministri 21.06.2011. aasta määrus nr 50 «Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele» (edaspidi määrus nr 50). Määrus nr 50 § 9 lg 2 kohaselt onksamipiletid salastatud ja avalikustamisele ei kuulu. Seega eraldi isikutele teooriaeksamite vastuseid ei saadeta.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalikule teabele saab juurdepääsu piirata üksnes seaduse alusel (AvTS § 34 lg 1). Kui isiku nõutav teave sisaldab tema isikuandmeid, peab teabevaldaja arvesse võtma asjaolusid, et isikut ennast puudutava teabe väljastamisest saab keelduda üksnes IKS § 20 sätestatud alustel.

Märgin, et Euroopa Kohtu otsuses C-434/16, 20. detsember 2017, on leidnud, et eksaminandi kirjalikud vastused peegeldavad tema teadmiste ja oskuste taset, arutlusoskusi, analüüsi- ja kriitilise mõtlemise võimet. Selle teabe kasutamine võib avaldada mõju eksaminandi õigustele ja huvidele, sest see võib mõjutada isiku võimalust kutsealal tegutsema asuda. Samuti, mis puudutab eksamineerija märkusi vastuste kohta, siis ka need kujutavad endast eksamineerijat puudutavat teavet, kuna kajastavad eksamineerija arvamust või hinnangut. Üks ja seesama teave võib seega puudutada erinevaid füüsilisi isikuid ja kujutada endast nende jaoks - tingimusel, et need isikud on tuvastatud või tuvastatavad - direktiivi mõttes isikuandmeid. Seega jõudis Euroopa Kohus järeldusele, et direktiivi 95/46/EÜ tuleb tõlgendada nii, et eksamil antud kirjalikud vastused, ja eksamineerija märkused kujutavad endast isikuandmeid.

Tartu Ringkonnakohus on leidnud lahendis 22.09.2015 nr 3-14-376, et õigus iseenda kohta käivate isikuandmetega tutvuda on põhiseaduslik õigus, mida võib piirata üksnes IKS § 20 sätestatud alustel (p 20). Samuti leiab kohus sama lahendi punktis 22, et kvalifitseeritud seadusreservatsiooniga põhiõiguse realiseerimisel ei saa kasutada AvTS § 23 sätestatud keeldumise aluseid.

Majandus-ja kommunikatsiooniministri 21.06.2011. aasta määrus nr 50 «Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele» (edaspidi määrus nr 50). Määrus nr 50 § 9 lg 2 kohaselt onksamipiletid salastatud ja avalikustamisele ei kuulu. Seega reguleeritakse määrusesksamipiletite aktiivse avalikustamise (veebilehel või muul samaväärsel viisil) piirangut. Samas ei ole määruses sätestatud piirangut isiku õigusele tutvudaksamitulemustega. Isegi kui see nii oleks, tuleks kontrollida määruse vastavust põhiseadusele.

Märgin, et tulenevalt AvTS sätestatud nõudest, mille kohaselt saab juurdepääsu teabele piirata üksnes seaduse alusel, on viidatud määruses sätestatu kaksamipiletitele juurdepääsupiirangu alusena küsitav. Kuna see ei ole praeguse vaide ese, ei ole otstarbekas seda pikemalt analüüsida.

Tulenevalt eeltoodust leian, et Maanteeameti tõlgendus ei ole isikuandmete kaitse seadusega kooskõlas ning andmete väljastamisest keeldumine tuleb üle vaadata. Kui ei esine IKS § 20 lg 1 sätestatud asjaolusid peab Maanteeamet teabe väljastama.

/allkirjastatud digitaalselt/

Merit Valgjärv

juhtivinspektor

peadirektori volitusel